

PRAHA 1/2 SKA% TOULKY - OKOLNA RODNHO DIVADLA

Streda, 27. erven 2012

V úvodu dnešního povídání se vrátíme do Vojtšské čtvrti a poté budeme pokračovat k Národnímu divadlu a na Anenské náměstí. Kromě památek zmíněných v minulých toulkách, mne ve Vojtšské čtvrti zaujalo zejména několik pěkných staveb.

Spouště fotoaparátu cvakla v ul. Vojtšské 13, kde stojí krásná secesní budova, původně Vyšší dívčí škola z let 1905 - 1906, podle návrhu Fr. Velicha. Škola byla po svém otevření poctvena i návštěvou jejího veličenstva Františka Josefa I., rakouského císaře.

Další zachycenou památkou je evangelický kostel sv. Michala v Jirchářích, jeho historie sahá hodně daleko před dobu založení Nového pražského. První zmínka je údajně z roku 1115, ve 14. století kostel přestavěn. Za josefínských reforem kostel byl zrušen a odsouzen, roku 1789 jej za 880 zlatých koupil František Kehr, který jej později prodal německým luteránům, kterým kostel patřil dalších 150 let. Na zdi kostela je pamětní deska připomínající, že zde v letech 1923 - 1928 koncertoval na varhany prof. Albert Schweitzer. Po II. světové válce kostel přešel do vlastnictví slovenské evangelické církve a ta jej má dodnes. Když zvednete přecházce hlavu výše, můžete zachytit krásné fasády domů; mně se zalíbil dům na rohu ulic V Jirchářích a Kámenecová. V Kámenecové ul. stojí též známá hospoda U Fleků. Dále mne zaujaly plastiky se sklenými hlavami na Deymově (Schwarzenberském, Vratislavském) paláci, který stojí na rohu ulic Ostrovní a Voršilská. Přesného autora vtipných plastik se mi zjistit nepodařilo, ale s největší pravděpodobností se jedná o Evu Jiřičnou, která navrhovala byt v podkrovního paláce, a domnívám se, že by tedy mohla být autorkou ona. Jméno Evy Jiřičné dnes zmíním je jednou, v souvislosti s Pražskou kámenecovoutkou. Samotná budova paláce vznikla přestavbou státní domů, r. 1702 tuto přestavbu započal František Ferdinand hrabě Berchtold z Uherovic a dokončil r. 1721 Václav Ignác hrabě Deym ze Stříteže; roku 1800-1821 přestavěn v klasicistním stylu, následně jej r. 1845 koupila Josefina Schwarzenberková z orlické větve rodu. Ostrovní 14 - zde na místě bývalého shromaždiště vojenských odvedenců stojí dům s jakýmsi orlojem s výjevem z vojenského života. Sgrafito od Mikoláše Alšického pochází z r. 1889. Ostrovní ulicí jsme se pomalu dostali k ND a krátce prošli Národní tůl. Zde jsme si udělali malou zacházku oproti plánu, abychom si prohlédli krásné secesní domy Topičů a Praha. Podrobněji je zmíním v jiném článku, upozorním však na jinou, méně známou památku. Souběžně s Národní vede ulice Bartolomějská, v prostoru mezi těmito ulicemi se nachází (bohužel nepřístupná) kulturní památka: dvě hradební věže gotického opevnění Prahy, jedné z věží bývalo kdysi kriminální muzeum. Hezké domy jsem objevila i v Mikulandské ul. Na Národní tůl je také cvakl fotoaparát u sochy Jana Nepomuckého z díla I. F. Platzera z r. 1747. Socha stojí před kostelem sv. Voršily, který je součástí klášterního areálu. Pokud hledáte uprostřed ruchu velkoměsta trochu zeleně a odpočinku, zajďte do Voršilské zahrady. Není ovšem přístupná z Národní, ale malou prolukou od Národního divadla. Pomalu se dostáváme do ul. Karoliny Světlé, kde samozřejmě najdeme na jednom z domů pamětní desku známé spisovatelky. Světlá však mnoho času strávila i za zdmi kostela sv. Anny, o kterém bude ještě něco psát. Po smrti své dcery duševně onemocněla a lékař jí doporučil psaní, uchýlila se tedy ke sv. Anně a zde začala psát. My jsme se v ulici zastavili u oblíbené památky mého příbuzného a tou je rotunda sv. Kříže Menšího stejnojmenné ulici. Rotunda v Praze zbylo opravdu málo - jedna z nich je na Vyšehradě, druhá v ul. Na Rybníčku na Praze 2 a jednu jsme v jiném výletě obdivovali na Předměstí Kopanině. Tato čtvrtá, pocházející z 17. století, stojí zde. V průběhu staletí měla namále, neboť mj. překážela rozvoji okolní zástavby. Velkou na jejím zachování měla Umělecká beseda iniciovaná Josefem Mánesem. Josef Mánes rovněž navrhl ohradní kolem rotundy.

Jednou z ulic, které ústí do ul. Karoliny Světlé je i ulička zvaná Boršov (Poštovský plácek, Za prkny), se svými 40 metry délky patří nejkratší ulice v Praze. Přes poslední zastavení bude na Anenském náměstí. Malé náměstíčko, klid božský. Přesně taková místa v Praze vyhledávám. Na náměstí stojí barokní kašna, která sem byla přenesena z bývalých Újezdských kasáren v rámci jejich zrušení r. 1926. Sídli zde Divadlo na Zábřadlí a je jsem objevila a vyfotila pamětní desku Rudolfa Deyla. To, co nás ovšem přivedlo do těchto míst, přivede i vy, když budete hledat kostel sv. Anny, který stojí v areálu zrušeného kláštera dominikánek. Původně na tomto místě stávala rotunda sv. Vavřince. V letech 1319 - 1330 byl postaven stávající kostel, který za husitských válek nebyl jako jeden z mála vypleněn. V 16. století zde trávil poslední léta života Václav Hájek z Libočan, oblíbený kazatel, autor Kroniky české. 18. března 1553 zemřel a byl zde pochován. Kostel vzkvétal, staletí trávící klidně až do přelomu let 1782 a Josef II. - klášter byl zrušen. Roku 1795 zde byly zřízeny byty a také největší tiskárna v monarchii, vydávaly se zde mj. C. a K. Poštovské noviny, které redigoval Václav Matěj Kramerius.

Tiskárna zde fungovala ještě po II. světové válce. Objekt se dostal do majetku Národního divadla, které jej vlastní dodnes. Podle kterých informací z internetu posloužil kostel jako inspirační zdroj pro Jaroslava Foglara a jeho Rychlé chlapce. V r. 1999 ovšem podepsalo ND smlouvu o pronájmu na 99 let s Vězí 97 manželů Havlových a začalo se s opravami. Více 97 spolupracovala s už dnes zmiňovanou arch. Evou Jiřičnou. Musím říci, že kostel je po těchto opravách vidět i v televizi, a v porovnání s tím, co jsem viděla po čase na vlastní oči, opravdu nebetyňný rozdíl. Šlo mj. přivede i vy, když budete hledat kostel sv. Anny, který stojí v areálu zrušeného kláštera dominikánek. Původně na tomto místě stávala rotunda sv. Vavřince. V letech 1319 - 1330 byl postaven stávající kostel, který za husitských válek nebyl jako jeden z mála vypleněn. V 16. století zde trávil poslední léta života Václav Hájek z Libočan, oblíbený kazatel, autor Kroniky české. 18. března 1553 zemřel a byl zde pochován. Kostel vzkvétal, staletí trávící klidně až do přelomu let 1782 a Josef II. - klášter byl zrušen. Roku 1795 zde byly zřízeny byty a také největší tiskárna v monarchii, vydávaly se zde mj. C. a K. Poštovské noviny, které redigoval Václav Matěj Kramerius.

Dost dojetí, u vody jsme minule začali, u vody skončíme. Z Anenského náměstí se přenesli během chvíle k Vltavě a tramvaj do Muzea vodárenství v Podolí. Čhtla jsem napsat ještě o slibovaném Mánesu i domě Bellevue nebo Krannerově kašně na náměstí, ale aby zbyl prostor pro fotografie,

budu končít.

Přítel Vás pozvu do Klementina.
MIA